

บทที่ 1

บทนำ

หลักการและเหตุผล

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มีความมุ่งหมายและหลักการเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม จริยธรรม ตลอดจนมีวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตที่ดี สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข การจัดการกระบวนการเรียนรู้จึงต้องจัดเนื้อหาสาระ และกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดของผู้เรียน ฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา รวมทั้งจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติ ให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง ตลอดจนต้องปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เป็นหน่วยงานของรัฐที่มุ่งมั่นในการบริหารจัดการการอาชีวศึกษาสู่ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ มีหน้าที่หลักในการจัดการศึกษาวิชาชีพให้แก่นักศึกษา เยาวชน และประชาชน ตามแผนพัฒนาอาชีวศึกษาระยะที่ 9 เพื่อเป็นแนวทางในการผลิตกำลังคนให้พร้อมเข้าสู่เศรษฐกิจยุคใหม่ การอาชีวศึกษาจึงกำหนดนโยบายตามแนวทางปฏิรูปการศึกษารวม 5 นโยบาย คือ 1. ปฏิรูประบบการบริหารจัดการอาชีวศึกษา 2. ปฏิรูปหลักสูตรอาชีวศึกษา 3. ปฏิรูปกระบวนการเรียนการสอนอาชีวศึกษา 4. ปฏิรูปสถานศึกษา และ 5. ปฏิรูประบบคุณภาพและมาตรฐานการอาชีวศึกษา โดยเปิดโอกาสให้สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น ทั้งภาครัฐและเอกชนมีส่วนร่วมจัดการศึกษาและพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่องจนถึงปัจจุบันซึ่งดำเนินการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม เพื่อผลิตและพัฒนาแรงงานระดับผู้ชำนาญการ ที่มีความรู้ความชำนาญ ความสามารถในการจัดการตัดสินใจการแก้ปัญหา การพัฒนาและพัฒนาตนเองให้ตรงตามความต้องการของตลาดแรงงานทั้งในระดับชุมชน ระดับท้องถิ่นและระดับชาติ โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนตามความถนัด ความสนใจ ศักยภาพและโอกาสของตน

สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ (2546) กล่าวว่าจากการที่ผู้ใช้สินค้ามีความต้องการสินค้าที่มีคุณภาพ ส่งผลให้ภาวะการแข่งขันในเวทีการค้าโลก มีความรุนแรงเพิ่มมากยิ่งขึ้น การสร้างความเข้มแข็ง และความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศในภาวะดังกล่าวจำเป็นต้องมีกำลังแรงงานในประเทศที่มีคุณภาพ และการอาชีวศึกษาเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการผลิตแรงงาน

ระดับกลางป้อนให้กับระบบเศรษฐกิจ การจัดการอาชีวศึกษาจึงจำเป็นต้องมีการปรับตัวโดยหลักสูตร ต้องมีความยืดหยุ่น ง่ายต่อการปรับเปลี่ยนให้ตรงกับความต้องการของภาคอุตสาหกรรม สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจึงได้พัฒนาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 (ปรับปรุง พ.ศ. 2546) หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2546 ให้ตอบสนองความต้องการของภาคธุรกิจและอุตสาหกรรมได้ตรงและรวดเร็ว มียุทธศาสตร์พัฒนาผู้เรียนจากการปฏิบัติงานจริง (Solid Practice) เพื่อให้เกิดความรู้จริงจากการปฏิบัติงาน (Solid Knowledge) มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้ เรียนงานวิชาชีพจากสภาพการปฏิบัติงานในสถานประกอบการ (on-the-job Training) บูรณาการ การเรียนการสอนในชั้นเรียนกับการฝึกงานในสถานประกอบการเข้าด้วยกัน โดยให้สถานศึกษา นำรายวิชาให้ผู้เรียนไปฝึกงานในสถานประกอบการเป็นระยะเวลาครึ่งหลักสูตร หรืออย่างน้อย 1 ภาคเรียน ตามแผนการเรียนของนักศึกษาแต่ละกลุ่ม ซึ่งการฝึกงานตามแนวคิดนี้ผู้เรียนจะได้รับ ประสพการณ์การปฏิบัติงานจริงมากขึ้น มีทักษะความสามารถตรงกับความต้องการของภาคอุตสาหกรรม

การจัดการเรียนการสอนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สาขาวิชาการบัญชี ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอาชีวศึกษาลำปาง สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ จึงต้องเปลี่ยนแปลงรูปแบบการฝึกงานให้สอดคล้องกับหลักสูตร โดยนำรายวิชา หมวดวิชาชีพ สาขาวิชาการบัญชี ให้นักศึกษาไปฝึกงานในสถานประกอบการระหว่างภาคเรียนปกติ แต่เนื่องจากจังหวัดลำปางมีสถานประกอบการไม่มากนัก วิทยาลัยอาชีวศึกษาลำปาง จึงได้จัดรายวิชา หมวดวิชาชีพ สาขาวิชาการบัญชี ให้นักศึกษาทั้งสิ้นจำนวน 5 ห้องเรียน ไปฝึกงานในสถานประกอบการ ตั้งแต่ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2546 โดยจัดวิชาการบัญชีต้นทุน 1 วิชาการบัญชีรัฐบาล และวิชา โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่องานบัญชี เป็นวิชาฝึกงาน ทำให้นักศึกษาต้องไปฝึกงานในสถาน- ประกอบการทั้งภาครัฐและภาคเอกชน การจัดการดังกล่าวพบว่า นักศึกษาไม่สามารถเรียนรู้ ทุกรายวิชาในสถานประกอบการแห่งใดแห่งหนึ่งได้ในเวลาเดียวกัน เนื่องจากธรรมชาติของแต่ละวิชา แตกต่างกัน จึงแก้ปัญหาโดยจัดแบ่งระยะเวลาทั้งสิ้นจำนวน 20 สัปดาห์ออกเป็น 3 ช่วงคือ 3 สัปดาห์แรก ให้นักศึกษาเรียนในสถานศึกษา เพื่อเตรียมความพร้อมและเป็นพื้นฐานในการเรียนรู้จาก ประสพการณ์จริง หลังจากนั้นให้นักศึกษาทุกคนไปฝึกงานตามความเหมาะสมของแต่ละวิชา กล่าวคือ วิชาการบัญชีรัฐบาล ไปฝึกงานในสถานประกอบการภาครัฐและวิชาการบัญชีต้นทุน 1 ไปฝึกงานในสถานประกอบการภาคเอกชน โดยนักศึกษาต้องสลับเปลี่ยนสถานประกอบการทุก ๆ 5 สัปดาห์ และ 2 สัปดาห์สุดท้าย ให้นักศึกษากลับมาเรียนในสถานศึกษาเพื่อสรุปเนื้อหาและเสริม ความรู้ให้ครบถ้วนตามคำอธิบายรายวิชา ซึ่งอาจารย์ประจำวิชาแจ้งว่าเวลาไม่เพียงพอต่อการสรุป เนื้อหา และที่สำคัญส่งผลกระทบต่อให้สถานประกอบการ ต้องมีการะเพิ่มขึ้นในการควบคุมการฝึกงาน และการประเมินผลการเรียนรู้ของนักศึกษา เนื่องจากต้องรับฝึกงานให้นักศึกษาใหม่ทุก ๆ 5 สัปดาห์

ดังนั้นในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2547 จึงได้เปลี่ยนรายวิชาการบัญชีรัฐบาลเป็นวิชาระบบบัญชี ผลดีคือ นักศึกษาไม่ต้องสับเปลี่ยนสถานประกอบการ แต่เปลี่ยนระยะเวลาให้นักศึกษาเรียนในสถานศึกษา 10 สัปดาห์และฝึกงานในสถานประกอบการ 10 สัปดาห์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2547 ปรับปรุงโดยเปลี่ยนเฉพาะวิชาการบัญชีต้นทุน 1 เป็นวิชาการเพิ่มประสิทธิภาพในองค์กร และภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2548 ได้เปลี่ยนแปลงให้นักศึกษาเรียนในสถานศึกษา 4 สัปดาห์แรก หลังจากนั้นไปฝึกงานในสถานประกอบการ 12 สัปดาห์ และ 4 สัปดาห์สุดท้ายให้นักศึกษากลับมาเรียนในสถานศึกษา จะเห็นได้ว่าวิทยาลัยอาชีวศึกษาลำปาง ได้ปรับปรุงการจัดการฝึกงานรูปแบบใหม่ตามที่คณะอาจารย์พิจารณาว่าเหมาะสม โดยไม่ทราบว่าผู้ประกอบการและนักศึกษาซึ่งเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการฝึกงานในสถานประกอบการมีความรู้ ความเข้าใจและมีแนวปฏิบัติเช่นเดียวกับความคาดหวังของหลักสูตรหรือไม่เพียงใด จึงทำให้ประสบกับปัญหาต่างๆ ทั้งในด้านการบริหารจัดการ ด้านการให้ความร่วมมือ ด้านความพร้อม หรือศักยภาพของนักศึกษา รวมทั้งด้านความรู้ความเข้าใจและการประสานงานระหว่างสถานประกอบการ นักศึกษาและสถานศึกษา ซึ่งส่งผลกระทบต่อคุณภาพและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา ดังนั้นผู้ศึกษาจึงเห็นว่าการได้ทราบและเข้าใจถึงทัศนคติของผู้ประกอบการและนักศึกษาที่มีต่อการจัดการฝึกงานของนักศึกษา สาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยอาชีวศึกษาลำปาง จึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งเพื่อที่จะได้นำผลจากการศึกษามาทำการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล เพื่อให้ศึกษามีคุณสมบัติตรงตามความต้องการของตลาดแรงงานหรือการประกอบอาชีพอิสระและดำรงไว้ซึ่งเกียรติภูมิแห่งวิชาชีพบัญชี

วัตถุประสงค์การศึกษา

เพื่อศึกษาทัศนคติของผู้ประกอบการและนักศึกษาที่มีต่อการจัดการฝึกงานของนักศึกษา สาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยอาชีวศึกษาลำปาง

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบทัศนคติของผู้ประกอบการและนักศึกษาที่มีต่อการจัดการฝึกงานของนักศึกษา สาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยอาชีวศึกษาลำปาง

2. ทำให้ผู้ศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้อง ได้นำผลจากการศึกษาไปเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขการจัดการฝึกงานของนักศึกษา สาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยอาชีวศึกษาลำปาง ให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานหรือการประกอบอาชีพอิสระ

นิยามศัพท์

ทัศนคติ (Attitude) หมายถึง ความรู้ ความเข้าใจ ความรู้สึกและความพร้อมที่จะปฏิบัติของผู้ประกอบการและนักศึกษาที่มีต่อการจัดการฝึกงานของนักศึกษา สาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยอาชีวศึกษาลำปาง

ผู้ประกอบการ หมายถึง เจ้าของสถานประกอบการหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากเจ้าของสถานประกอบการภาครัฐและภาคเอกชน ในจังหวัดลำปาง ซึ่งทำหน้าที่ผู้ควบคุมการฝึกงานของนักศึกษา สาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยอาชีวศึกษาลำปาง

นักศึกษา หมายถึง นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2546 (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยอาชีวศึกษาลำปาง ชั้นปีที่ 2 ปีการศึกษา 2548 ที่ผ่านการฝึกงานในสถานประกอบการ

การฝึกงาน หมายถึง การฝึกงานในสถานประกอบการของนักศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษาลำปาง โดยนารายวิชาหมวดวิชาชีพ สาขาวิชาการบัญชี ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2546 ไปจัดฝึกในสถานประกอบการอย่างน้อย 1 ภาคเรียน ใช้เวลาไม่น้อยกว่า 40 ชั่วโมง เท่ากับ 1 หน่วยกิต ซึ่งการตัดสินผลการเรียนและให้ระดับผลการเรียนถือปฏิบัติเช่นเดียวกับรายวิชาอื่นๆ ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการประเมินผลการเรียน

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved